

**Uchwała Nr XIII(108)2015
Rady Gminy Rudna
z dnia 21 grudnia 2015 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami
na lata 2016 - 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1515) w związku z art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.) po uzyskaniu opinii Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2016-2019 o następującej treści:

**GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI
NA LATA 2016-2019**

I. Postanowienia ogólne

1. Hlekróć w programie jest mowa o:

- 1) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.);
- 2) **programie** – rozumie się przez to "Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2016-2019";
- 3) **gminie** – rozumie się przez to Gminę Rudna.

2. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami:

Cele opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami określone zostały w art. 87 ust. 2 ustawy. W myśl tego przepisu gminny program ma na celu:

- 1) włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań, wynikających z zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie,
- 2) uwzględnianie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami,
- 3) rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzania do poprawy stanu ich zachowania,
- 4) eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych,
- 6) tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

II. Posiadana dokumentacja dotycząca dóbr kultury w gminie

1. Wytyczne konserwatorskie wraz z wyznaczeniem stref ochrony konserwatorskiej dla Gminy Rudna

Autorami opracowania, które powstało w roku 1994 dla potrzeb planu zagospodarowania przestrzennego gminy są Pracownicy Regionalnego Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu.

Wytyczne zawierają rozpoznanie i analizę następujących tematów:

- 1) rozpoznanie wartości kulturowych obiektów i zespołów urbanistycznych gminy,
- 2) wykaz obiektów zabytkowych ze wskazaniem obiektów najwartościowszych wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Konserwatora Zabytków,
- 3) wytyczne strefy ochrony konserwatorskiej z następującym podziałem:
 - a) Strefa „A” - ścisła ochrona konserwatorska,
 - b) Strefa „B” - ochrona konserwatorska,
 - c) Strefa „K” - ochrona krajobrazu,
 - d) Strefa „E” - ochrona ekspozycji,
 - e) Strefa „W” - ochrona stanowisk archeologicznych,
 - f) Strefa „OW” - obserwacji archeologicznej,
 - g) Strefa ochrony zabytków układów zieleni kształtowanej – parki, cmentarze, aleje.

W wytycznych zawarte zostały elementy stanu zachowania poszczególnych obiektów wraz z wykazem działań, które są postulowane dla zachowania walorów kulturowych gminy. Przed wszystkim wyznaczono miejsca i zakres współdziałania w zakresie ochrony środowiska kulturowego z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Na dzień sporządzania programu gmina posiada:

- 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone uchwałą Rady Gminy Rudna Nr XXIV/240/2013 z dnia 23 grudnia 2013 r.;
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego historycznego zespołu staromiejskiego ośrodka gminnego Rudna uchwalonego uchwałą Rady Gminy Rudna Nr XXXIV/252/98 z dnia 20 marca 1998 roku;
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rozwojowych Rudnej – uchwała Rady Gminy Rudna Nr XXXIV/253/98 z dnia 20 marca 1998 roku;
- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wysypiska odpadów komunalnych i przemysłowych dla Gminy Rudna i Huty Miedzi „Cedynia” w Orsku - uchwała Rady Gminy Rudna Nr XXXIV/254/98 z dnia 20 marca 1998 roku;
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu gróg publicznych Brodów – Górzyn oraz Górzyn – Ciecłowice – uchwała Nr XXXV(319)2001 Rady Gminy Rudna z dnia 19 grudnia 2001 r.;
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów Mleczno i Toszowice oraz terenów górniczych położonych w granicach administracyjnych obrębu Mleczno - uchwała Rady Gminy Rudna Nr XXII/140/04 z dnia 30 czerwca 2004 roku;
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów z obrębów: Rudna, Wysokie, Chobienia w Gminie Rudna – uchwała Rady Gminy Rudna Nr XXVII/180/04 z dnia 17 grudnia 2004 roku;
- 8) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów: Juszowice, Koźlice, Rynarcice oraz terenów górniczych położonych na terenie Gminy Rudna – uchwała Rady Gminy Rudna Nr V/38/07 z dnia 29 marca 2007 roku;

- 9) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Chobienia na terenie Gminy Rudna – uchwała Nr XVI/165/2012 Rady Gminy Rudna z dnia 28 grudnia 2012 r.;
- 10) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych „Lubin I” i „Małomice I”, w rejonie strefy ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych „Kozłice I i II” w gminie Rudna – uchwała Nr XXII/208/2013 Rady Gminy Rudna z dnia 17 września 2013 r.;
- 11) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla rozbudowy obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most” w granicach administracyjnych gminy Rudna – uchwała Nr XXVI/250/2014 Rady Gminy Rudna z dnia 20 marca 2014 r.;
- 12) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Juszowice oraz fragmentów obrębów Kozłice i Rynarcice, położonych częściowo w granicach terenu górniczego w Gminie Rudna – uchwała Nr XI(84) 2015 Rady Gminy Rudna z dnia 2 listopada 2015 r.;
- 13) w posiadaniu gminy są również 52 plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez Radę Gminy Rudna dla pojedynczych działek oraz 5 zmian do ww. Planów.

3. Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Rudna zatwierdzony przez Wójta Gminy Rudna w lipcu 2005 r.

W ww. planie określone zostały zasady postępowania z zabytkami na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

III. Katalog obiektów zabytkowych w gminie

- 1) Gmina Rudna jest w posiadaniu wykazu zabytków wpisanych do rejestru prowadzonego przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu. Wykaz zabytków nieruchomości usytuowanych na terenie gminy stanowi załącznik do programu.
- 2) Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy, Wójt prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków. Gminna Ewidencja Zabytków jest udostępniona na stronie internetowej <https://gez.gisgminny.pl/rudna>

IV. Ocena szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego Gminy Rudna

Biorąc pod uwagę specyfikę gminy i szanse jej rozwoju można wskazać następujące czynniki zewnętrzne, mające wpływ na jej dziedzictwo kulturowe:

1) zagrożenia:

- zwłaszcza ze strony przemysłu dla środowiska naturalnego, którego jakość warunkuje stan krajobrazu kulturowego (zanieczyszczenia środowiska, znajdujący się na terenie gminy poflotacyjny staw osadowy, szkody górnicze),
- niekontrolowana akcja inwestycyjna (w tym budownictwo mieszkalne w której interes indywidualny przedkładany jest ponad dobro i wartości ogólne),

2) szanse:

- finansowanie ze środków gminnych prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy obiektach zabytkowych,
- udział funduszy prywatnych w pracach związanych z ochroną zabytków,
- możliwość pozyskiwania środków na ochronę zabytków z funduszy strukturalnych UE,
- uwzględnianie zagadnień z zakresu ochrony zabytków w planowaniu przestrzennym.

V. Założenia programowe

1. Główne cele polityki gminnej związanej z opieką nad zabytkami:

- 1) Planowane i konsekwentne realizowanie zadań samorządowych w zakresie ochrony zabytków.
- 2) Powiązanie zadań służących ochronie wartości kulturowych ze strategią rozwoju gospodarczego oraz polityką przestrzenną gminy.
- 3) Powstrzymanie degradacji zagrożonych obiektów zabytkowych i obszarów oraz podjęcie działań w celu poprawy stanu ich zachowania.
- 4) Racjonalne wykorzystanie gminnych funduszy na prace konserwatorskie, remontowe i dokumentacyjne.
- 5) Wspieranie starań właścicieli zabytkowych obiektów o ich właściwe zabezpieczenie.
- 6) Zapobieganie dewastacji ujawnionych stanowisk archeologicznych.

2. Działania związane z zahamowaniem procesów degradacji zabytków i zmierzające do poprawy stanu ich zachowania:

- 1) wykonywanie okresowych przeglądów zabezpieczeń obiektów zabytkowych zgodnie z gminnym planem ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych;
- 2) prowadzenie prac remontowych i konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy;
- 3) dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach niebędących własnością gminy wpisanych do rejestru prowadzonego przez konserwatora zabytków;
- 4) dofinansowanie prac konserwatorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Rudna, które znajdują się w strefie ochrony konserwatorskiej w zespole miejskim w miejscowości Rudna wpisanym do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu z dnia 25 listopada 1956 r. (nr rej.:A/2681/380 lub w obrębie starego miasta w miejscowości Chobienia wpisanym do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu z dnia 17 maja 1968 r. (nr rej.: A/2637/1941);
- 5) przygotowywanie informacji dla właścicieli zabytków o możliwościach pozyskania środków finansowych z innych źródeł na dofinansowanie prac przy obiektach zabytkowych;
- 6) podejmowanie działań w celu znalezienia użytkowników dla zdegradowanych obiektów zabytkowych na terenie gminy;
- 7) przyjęcie zasady nie rozdrabniania własności zespołów zabytkowych np. zespołów pałacowo – parkowych czy samych parków;
- 8) prowadzenie bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych na terenie parków i cmentarzy;
- 9) interwencja władz gminy przy rażących naruszeniach prawa budowlanego – zwłaszcza w zakresie samowoli budowlanych na obszarach objętych ochroną konserwatorską i przy obiektach ujętych w rejestrze oraz w ewidencji gminnej;

- 10) w miarę możliwości wszelkie inwestycje lokalizowane będą poza stanowiskami archeologicznymi. Działalność inwestycyjna związana z pracami ziemnymi w obrębie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków podejmowana będzie po uzyskaniu zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3. Działania w zakresie planowania przestrzennego oraz gospodarce nieruchomościami:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.) wszystkie działania podejmowane w zakresie planowania przestrzennego uzgadniane są i będą z właściwym konserwatorem zabytków w przypadku Gminy Rudna z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu Kierownikiem Delegatury WUOZ w Legnicy.

Uzgodnieniu poddawane są i będą zarówno projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak również projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z przepisami art. 11 pkt 8 lit. c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt zmiany studium będzie poddawany opinii Konserwatora Zabytków. Opiniowaniu i uzgadnianiu podlegają wszystkie zamierzenia inwestycyjne, podziały geodezyjne i sprzedaż obiektów położonych na obszarach objętych ochroną konserwatorską, wyznaczoną w wytycznych konserwatorskich.

4. Działania związane z rozszerzaniem zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy:

Weryfikacja obiektów pod kątem ewentualnego zwrócenia się do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z propozycją wpisania do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji obiektów zasługujących na objęcie ochroną prawną.

5. Działania informacyjne, popularyzacyjne i edukacyjne związane z promocją zabytków gminy i walorów krajobrazu kulturowego:

- 1) udostępnianie na stronie internetowej gminy informacji o zabytkach usytuowanych na terenie gminy oraz historii poszczególnych miejscowości;
- 2) wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, przewodników) poświęconych tematyce dziedzictwa kulturowego gminy;
- 3) dofinansowywanie szkolnych konkursów wiedzy o zabytkach gminy oraz wycieczek szkolnych, których celem jest poznawanie zabytków gminy;
- 4) organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych związanych z dziedzictwem kulturowym;
- 5) wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego przy ewentualnym opracowaniu szlaków turystycznych (np. pieszych, rowerowych);
- 6) umieszczanie tablic informacyjnych przy zabytkach.

6. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu opieki nad zabytkami:

- 1) Rada Gminy corocznie w uchwale budżetowej określi wysokość środków przeznaczonych na dotacje na prace przy zabytkach, które nie są własnością gminy oraz na prowadzenie bieżących prac remontowych, porządkowych, pielęgnacyjnych i zabezpieczających przy obiektach stanowiących własność gminy.
- 2) Dotacje, o których mowa w pkt 1 będą udzielane na wniosek właścicieli zabytków na zasadach określonych w stosownej uchwale Rady Gminy Rudna.
- 3) Przy sprzedaży obiektów zabytkowych należących do gminy, wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez konserwatora zabytków, gmina będzie stosować dozwolone prawem zniżki.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rudna

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

WYKAZ ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW

Ip.	miejsowość	obiekt	Informacja o wpisie do rejestru zabytków	
			Nr rejestru	Data wpisu
1.	Brodowice	Dwór	A/2773/735/L	30-07-1986
2.	Brodowice	Park	A/2772/629/L	11-05-1982
3.	Chobienia	Obręb Starego Miasta	A/2637/1941	17-05-1968
4.	Chobienia	Kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła	A/1458/1760	11-07-1966
5.	Chobienia	Zamek	A/2828/694	16-05-1960
6.	Chobienia	Park	A/2827/620/L	11-03-1982
7.	Gawronki	Park	A/2877/624/L	11-05-1982
8.	Górzyn	Kościół filialny pw. Św. Michała (trwała ruina)	A/1626/1765	11-07-1966
9.	Górzyn	Pałac	A/2870/731/L	30-07-1986
10.	Gwizdanów	Kościół parafialny pw. Św. Urszuli wraz z cmentarzem	285/A/1-2/04 285/A/1-2/05	27-04-2004
11.	Kęblów	Park	A/2974/625/L	11-05-1982
12.	Kliszów	Park	A/2975/621/L	11-03-1982
13.	Miłogoszcz	Folwark (zabudowa gospodarcza)	A/3122/833/L	29-12-1989
14.	Miłogoszcz	Park	A/3123/632/L	11-05-1982
15.	Naroczyce	Pałac	A/3187/640/L	07-03-1983
16.	Naroczyce	Park	A/3188/622/L	11-03-1982
17.	Naroczyce	Spichlerz	A/981	11-12-2006
18.	Nieszczyce	Dwór	A/3189/734/L	30-07-1986
19.	Nieszczyce	Park	A/3190/623/L	11-05-1982
20.	Olszany	Kościół parafialny pw. Św. Michała Archanioła	A/2258/1771	11-07-1966
21.	Orsk	Pałac	A/3191/785/L	28-12-1987
22.	Orsk	Park	A/3192/630/L	11-05-1982
23.	Radomiłów	Pałac	A/3300/733/L	26-06-1986
24.	Radomiłów	Park	A/3301/626/L	25-05-1982
25.	Radoszyce	Park	A/3299/627/L	11-05-1982
26.	Rudna	Zespół miejski	A/2681/380	25-11-1956
27.	Rudna	Kościół prawosławny pw. Św. Katarzyny	A/2387/1115	04-07-1964
28.	Rudna	Kościół parafialny pw. Św. Trójcy	A/2388/974/L	17-07-1992
29.	Rynarcice	Kościół filialny pw. Św. Marcina	A/2391/544/L	14-04-1981
30.	Rynarcice	Pałac wraz z zespołem gospodarczym 1. pałac, 2. oficyna, 3. oficyna II, 4. chlew, 5. cieleśnik, 6. obora	A/3302/641/L	18-04-1983
31.	Rynarcice	Park	A/3303/628/L	11-05-1982
32.	Stara Rudna	Kościół (nieużytkowany)	A/2454/1512	27-01-1966
33.	Stara Rudna	Pałac (ruina)	A/3356/1511	27-01-1966
34.	Stara Rudna	Park	A/3357/460/L	17-07-1976
35.	Wysokie	Park	A/3423/619/L	11-03-1982